OPENBAAR

Besluitenlijst Oordeelvormende vergadering van 18 oktober 2021.
Aanvang: 19.30 uur

Aanwezig:	**Voorzitter:** mevrouw M. Rensink
	De leden: Onderdeel 1: de dames Oonk en Van Alstede en de heren Van der Graaff, Holtman, Weevers, Jacobsen en Wijbrans. Onderdeel 2: de heren Hartemink, Van der Graaff, Holtman, Jacobsen, Weevers, Wijbrans en Smit.
	Namens het college: Wethouders Wikkerink en Te Lindert – onderdeel 1. Burgemeester Stapelkamp – onderdeel 2.
	Griffier: M.A.J.B. Fiering

1. Programma 2 Sociaal Domein van de Programmabegroting 2022 v.w.b. de portefeuillehouders van wethouders Wikkerink en Te Lindert.	

Eerste termijn.
Mevrouw Van Alstede: Er is al veel gesproken over het Sociaal Domein, de nieuwe Nota Sociaal Domein, transformatieplan. Er is van alles gebeurt rondom het Sociaal Domein. Over dit onderdeel van de begroting heeft de CDA-fractie niets te melden. Op dit vlak gebeurt er van alles en het is van geen toegevoegde waarde om dat hier nog een keer over te doen. Wij zijn heel tevreden met de gang van zaken. Wat wij nog wel willen aanstippen is dat verenigingen het moeilijk hebben met vrijwilligers krijgen/houden. Dat maakt het voor hen moeilijk om kennis up-to-date te houden en de zaken op orde te hebben en te regelen. Figulus heeft al wat opgetuigd om mensen daarbij te helpen. Dit mag nog wel meer bekendheid krijgen. Dit mag wel meer naar voren komen; ook dat we het verenigingsleven belangrijk vinden. Zou de kennis die in huis is, niet gedeeld kunnen worden met verenigingen zodat zij deze kennis kunnen gebruiken?
De heer Jacobsen: Inhoudelijk zijn de meeste vragen gesteld en beantwoord. Wij zien dat de financiële positie van Aalten slechter wordt. Welke zekerheden kunnen we dan bieden in het Sociaal Domein. Dit baart de fractie van GemeenteBelangen wel zorgen.
Mevrouw Oonk: Het is een stabiele begroting. We zien dat het transformatieplan goed op stoom komt en doorgezet wordt. Hier maken wij ons momenteel geen zorgen over. Wij zien dat door de herberekening van het gemeentefonds, we nu wat spek op de botten hebben voor het Sociaal Domein. De fractie van de VVD vindt dit spek - dat bij geplust is de afgelopen jaren - dus oneigenlijk spek. Wij zouden het een goed plan vinden om de lastenverzwaring - die vorig jaar is ingezet - weer teruggegeven wordt. Destijds is de OZB verhoogd om de begroting sluitend te krijgen. Misschien is dit het moment om dit terug te draaien. De fractie van de VVD ziet een goed draaiende economie. Wenselijk is om nog meer mensen uit de bijstand te krijgen. Meedoen is heel belangrijk, hoe klein het aantal uren ook is. We hebben een pilot gedraaid met Laborijn. Misschien een goed idee om een soort vervolgtraject in te zetten. In deze tijden met een gebrek aan personeel, zijn alle handen welkom.
De heer Weevers: In grote lijnen is de fractie van de Progressieve Partij content met deze begroting. Wij maken ons toch zorgen over onze eigen inwoners. Wij zouden graag zien dat het informatiepunt/functie van de gemeente over het Sociaal Domein richting onze inwoners versterkt gaat worden. Via sociale media, fysiek via een inloophuis in het voormalige kantoor van de Rabobank bv.
Bestaanszekerheid en kans ongelijkheid vraagt om een grotere integratie van Laborijn en het gemeentelijk Sociale Domein. De Participatiewet is belegd bij Laborijn maar we zien dat steeds meer klanten van Laborijn ook op andere vlakken met de gemeente te maken hebben. Bv. Wmo, schuldenproblematiek en inburgering. Zouden de twee organisaties meer moeten integreren met hun werkzaamheden? De fractie van de Progressieve Partij wil dat er meer gebruik wordt gemaakt van de lokale mogelijkheden voor inburgering. We zouden graag zien dat meer gebruik wordt gemaakt van de lokale mogelijkheden. Meer een kleinschalige aanpak. Bestrijding van de energiearmoede, ook vanuit de

gemeente. Energieprijzen gaan stijgen, Kabinet broedt op maatregelen. Er is al flink wat geld hiervoor gereserveerd. De vraag is of dat voldoende is, met name voor de laagste inkomens. Hebben wij hierin als gemeente ook een taak, bv. via de bijzondere bijstand?
De heer Van der Graaff: Hoe krijgen we nu echt inzicht in de cijfers rond het Sociaal Domein? 20% van onze totale begroting gaat naar verbonden partijen. Hoe krijgen we daar zicht op. Bv. bij Laborijn, inzicht in waar het geld naar toe gaat en wat er mee gebeurt. Hebben wij hier voldoende grip op? Is Laborijn wel de beste organisatie om het punt van inburgering op te nemen? Energiearmoede. Moet de gemeente die mensen in beeld krijgen waarbij dit mogelijk kan leiden tot financiële problemen eventueel gekoppeld aan andere bestanden die wij ook hebben t.a.v. schuldhulpverlening.
De heer Holtman: Het is een heldere begroting. Wij hebben antwoord gekregen op de vragen. Dank hiervoor. Eenzaamheid. Enige tijd geleden hebben wij een kadernotitie besproken. Daar hebben wij wensen en opties mogen indienen. Het woordje 'eenzaamheid' staat niet eens in deze begroting. N.a.v. schriftelijke vragen wordt aangegeven dat dit wordt meegenomen met de actielijnen. Terwijl wij toch onderkennen dat het een belangrijk onderdeel is en een serieus probleem is. Zouden we hier toch een extra inspanning op moeten doen. Meer dan alleen meenemen in de actielijnen. Licentieaanvraag AFM. Delen de raadsleden de opvatting dat enerzijds € 20.000 extra to much is? De fractie van de ChristenUnie heeft het idee dat hier twee dingen naast elkaar gaan lopen. AFM en de streekomroep. Dit voelt gek. Het college heeft aangegeven de subsidie al verstrekt te hebben. Dus, kunnen we hier nog wel wat?
Tot slot vraagt hij of er iets gezegd kan worden over de financiële impact van de uitgestelde aanbestedingen WMO en Jeugd ook voor 2022. Per 1 juli hebben we daar meer duidelijkheid over maar wij kunnen ons voorstellen dat het ook negatiever kan zijn.
De heer Wijbrans: De fractie van HMV vindt dat de portefeuille Sociaal Domein in uitstekende handen is bij de betrokken wethouders. We haken aan bij D66 en de VVD door op te merken dat er wel meer vlees op de botten zit en er misschien wat coronaspek maar dat de indicaties misschien nog niet heel rooskleurig zijn. Hoe gaan we daarmee om? Als met zachte hand gebogen gaat worden, is het dan nog wel op spoor? Horen energiearmoede en scholen ook niet thuis bij Ruimte? Ventilatie van scholen zit ons nog wel dwars. Is hier voortvarend mee omgegaan het afgelopen jaar? Wellicht komt dat morgen ter sprake.

Reactie college.
Wethouder Wikkerink: De fractie van het CDA maakt zich zorgen over de ondersteuning bij verenigingen en de vraag of zij voldoende vrijwilligers kunnen krijgen. Wij herkennen dat punt en nemen dit mee in de herijking van de sociale basis. Hoe ziet de sociale basis eruit in de gemeente Aalten, wat heeft die voor taak? In die sociale basis zijn die verenigingen van groot belang en moeten goed ondersteund worden. Wij hebben kennis in huis voor subsidiewerving maar die kennis zit ook bij onze talentverbinders die weer verbonden zijn aan Figulus. Als er een vraag komt van een vereniging dan kunnen zij dit prima oplossen. Als dat niet genoeg zou zijn dan kunnen we altijd vragen om dat te intensiveren. Figulus wordt gevraagd daar aandacht aan te besteden. Deze verenigingsondersteuning is één van de actielijnen die we willen gaan uitwerken in die nota Sociaal Domein. U mag niet van de talentverbinders, Figulus en gemeentelijke subsidie expert vragen dat ze complete aanvragen in gaan vullen en in gaan dienen, maar wel ondersteuning. De fractie van GemeenteBelangen zegt dat de financiën er toch wat somber uitzien. Dit zijn wij het niet met hen eens. We hebben een behoorlijke bijdrage gekregen in de Jeugd. Hoe kun je nu onzekerheden ombuigen tot zekerheden. Hier zal wethouder Te Lindert op ingaan. Het Sociaal Domein is bijzonder moeilijk te begroten. Het is geen onderhoudsschema. Er komen zoveel onverwachte dingen op ons af. Wij hebben dat zo goed mogelijk de budgetten vastgesteld. Er zullen onverwachte dingen gebeuren in de loop der tijd en dan ramen we in Voorjaars- en Najaarsnota zo goed mogelijk bij. De fractie van VVD geeft aan dat het misschien wel tijd is om de bedragen die voor Jeugd zijn ontvangen, terug te geven aan de burger. Denk niet dat het zo simpel is want het is het totaal van het Sociaal Domein waar we een bepaald budget voor hebben. Dat moet gedekt worden en daar hebben we de gelden van Jeugd hard bij nodig. We hebben nu 270 mensen in de bijstand, dit mede door de gunstige economische omstandigheden en het goede functioneren van Laborijn en onze eigen mensen. Met een extra project zijn we op dit moment bezig. Bv. het project "simpel switchen" en het experiment "parttime werk". Binnen Laborijn zelf is de gedachte om een deel van de begroting nog weer in te zetten voor het re-integratie budget. De fractie van de Progressieve Partij vraagt om versterking van informatie aan de burgers. Wij merken dagelijks hoe ingewikkeld de maatschappij is geworden en hoe moeilijk sommige mensen daar hun weg ik kunnen vinden. Nadenken over het versterken van de informatiepositie willen wij graag in meegaan. De nota Inburgering komt eraan. We gaan daarin aandacht besteden aan hoe we ons plaatselijk bedrijfsleven kunnen inschakelen. Energiearmoede. Spreker wijst erop dat de gemeente van de energieleveranciers een signaal krijgt als iemand één maand

achterstand heeft of meer. Dat zou een mooi middel zijn om te kijken of de energiearmoede inderdaad gaat optreden na de maatregelen die de regering heeft aangekondigd. Dan kunnen wij erop af gaan en wellicht hulp bieden. De fractie van D66 vraagt of wij voldoende zicht hebben op de verbonden partijen en wat Laborijn voor ons geld doet. Lees de kwartaalrapportages van Laborijn. Daarin wordt aangegeven wat Laborijn allemaal doet voor het geld dat van de gemeente ontvangen wordt en van het Rijk. Of Laborijn de juiste organisatie is om de inburgering ter hand te nemen hebben we al besloten bij de startnotitie. Daar zullen we nog uitgebreid op ingaan bij de nota Inburgering. Eenzaamheid. Jammer dat u de kwalificatie “meenemen in een actieplan” niet voldoende vindt. Maar wij nemen dat mee in één van de actieplannen. Het is één van de belangrijkste lijnen in de nota Sociaal Domein. Er gebeurt al heel veel. We moeten een beleidsstuk opzetten en dat komt in het uitvoeringsprogramma. Eenzaamheid staat hoog op onze agenda.
De heer Holtman: Zegt u daarmee dat u ook gebruik maakt van landelijke middelen die ter beschikking worden gesteld?
Wethouder Wikkerink: Ja. We hebben een poging gedaan om die landelijke middelen regionaal aan te wenden. Budgetten die we krijgen van het ministerie van WVS kunnen we inzetten.
AFM- Streekomroep. Is vorige week voldoende besproken. Staat elkaar niet in de weg.
Financiële impact van de aanbestedingen. We hebben iets meer tijd nodig om dat partnerschap vorm te geven voor wat we beogen met al die aanbieders. Dat betekent dat de ingangsdatum is verzet naar 1 juli 2022. Voor de begroting maakt dat niet uit.
Wethouder Te Lindert: Opmerking van de fractie van GemeenteBelangen. De balans tussen de financiële positie en de uitvoerbaarheid van de zorg. We hebben ingezet op het transformatieplan. Mooi dat dit plan zoden aan de dijk zet en effect heeft. Het heeft op 2 manieren effect. Prognose en budget zijn veel meer met elkaar in lijn. U ziet dit met de maandelijkse dashboarden. Transformatie is een inhoudelijke opgave waarbij we willen zorgen dat er zo min mogelijk kinderen in de hele dure zorg komen. Dat gaat de goede kant op. Dat betekent dat we binnen de kaders blijven en ook voor komend jaar verwachten dat we binnen die kaders te kunnen blijven. Toegang is ook bij de Jeugd van toepassing. Het ondersteuningsteam staat. We hebben nog te winnen op de vindbaarheid daarvan. Dit staat ook in de nota Sociaal Domein. Dit maakt dat we het financieel in de grip beginnen te krijgen. Het lukt ons om met de budgetten uit te komen. Wat kunnen we doen met het extra geld dat daarvoor vrijkomt? We moeten de tijdlijn in de gaten houden. In het verleden hebben we geplust vanuit de algemene reserve. Het zou logisch zijn om het geld - dat we eventueel overhouden - in de algemene reserve te stoppen. Kwetsbaarheid in de jeugdzorg is groot. Je kunt nooit zeker weten dat de begroting op nul eindigt. Dus is het verstandig het geld niet meteen uit te geven. Ventilatie in de scholen. In de toekomst gaan we kijken naar de nieuwe bouwbesluiten. Daar zit ventilatie gewoon in. Het probleem speelt nu en is nu een thema. Er is een Rijksregeling de z.g. SUVIS-regeling. Over deze regeling hebben we nauw contact met de scholen. Scholen kunnen samen met de gemeente plannen maken en de SUVIS- regeling aanvragen.
De heer Wijbrans: U schetst exact de situatie van vorig jaar november. Moet ik concluderen dat er niets is gebeurd? Praten is leuk maar er moeten ventilatoren in die scholen.
Wethouder Te Lindert: De conclusie dat er niets gebeurd is, is niet juist. De SUVIS- regeling is er nog steeds. Feit is dat in een aantal gevallen de SUVIS-regeling niet is toegekend. Dat is de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen.

Discussiepunten.

- Kennis in de organisatie delen met verenigingen zodat zij deze kennis kunnen gebruiken.
- Welke zekerheden hebben we in het Sociaal Domein, zodat Jeugdzorg etc. wel overeind blijven.
- Vorig jaar ingezette lastenverzwaring weer teruggeven.
- Inzetten vervolg/vernieuwde pilot met Laborijn.
- Informatiepunt/functie Sociaal Domein richting inwoners versterken.
- Door geïntegreerde aanpak werkzaamheden gemeente en Laborijn, meer bestaanszekerheid bieden.
- Meer gebruik maken van de lokale mogelijkheden bij de Wet Inburgering.
- Taak gemeente bij energiearmoede via de bijzondere bijstand.
- Is Laborijn wel de beste organisatie om het punt inburgering op zich te nemen. Wordt er niet te veel aan de boom Laborijn opgehangen?
- Extra inspanning tegen eenzaamheid.
- Licentie aanvraag AFM
- Financiële impact uitgestelde aanbestedingen voor 2022.

Tweede termijn.

Discussiepunt: Kennis in de organisatie delen met verenigingen zodat zij deze kennis kunnen gebruiken.
Mevrouw Van Alstede: Gehoord dat dit punt op de agenda staat en actief mee aan de slag wordt gegaan. Ook wordt erkend dat de sociale basis enorm belangrijk is. Voor ons is dit afdoende beantwoord. Er gebeurt wat wij graag wensen.

Discussiepunt: Welke zekerheden hebben we in het Sociaal Domein, zodat Jeugdzorg etc. wel overeind blijven.
Dit is voldoende beantwoord.

Discussiepunt: Vorig jaar ingezette lastenverzwaring weer teruggeven.
Mevrouw Oonk: We nemen er genoegen mee dat de Algemene reserve wordt aangevuld als er meevallers komen.
De heer Holtman: Verlagen OZB spreekt ons wel aan. Waar halen we dat dan vandaan?
Mevrouw Oonk: Die komt dan van de meevallers uit het Sociaal Domein.
De heer Holtman: Dit is nu toch incidenteel. Klein beetje in de plus – klein beetje teruggeven.
Mevrouw Oonk: Misschien oormerken en even in de Algemene reserve stoppen.
De heer Wijbrans: Als er meevallers zijn, graag terugstorten in de Algemene reserve. T.z.t. inhoudelijke discussie voeren of wij de goedkoopste willen blijven en toch een grotere ambitie hebben.
De heer Van der Graaff: Eens met voorgaande spreker. Het moment om die principiële discussie terug te halen. Begroting – gaat om veel geld – allemaal gealloceerd. Wat wij missen is de grotere opgaves van de komende jaren. Hoe gaan we daar mee om? Domste wat we kunnen doen is het geld terugstorten in Algemene reserve. We moeten breder kijken naar het geheel en het ook eens hebben over lange termijnstrategie.
De heer Weevers: Eens met voorgaande spreker. Eén van de opgaven is de energiearmoede. Dan zijn wij er meer voor om daar wat extra geld in te stoppen dan het zomaar weer terug te geven aan huiseigenaren.
De heer Holtman: Vorig jaar is de OZB fors verhoogd omdat we op een tekort zaten. Merkwaardig dat PP, D66 en HMV aangeven eerst naar een breder perspectief te willen kijken of dat het geld wel terug kan vloeien. Waarom zou je dat niet doen als dat wel zou kunnen? De meerjarenraming ziet er helemaal niet zo positief uit. We moeten überhaupt afwachten. Met de opmerking; laten we het niet zomaar terug geven aan huiseigenaren; hebben wij wel moeite.
Mevrouw Van Alstede: Eens met D66 en HMV, in die zin, dat als je de OZB zo min mogelijk kunt verhogen de komende jaren is dat prettig. Een beetje spek op de botten is ook wel heel erg nodig om problemen te voorkomen. Het geld is er nog niet. Dat moet nog komen. Zij vraagt zich af of dit nu al op deze manier moet worden uitgegeven. De grote pot heeft op dit moment meer urgentie en we moeten daarvoor kiezen.

Discussiepunt: Door geïntegreerde aanpak werkzaamheden gemeente en Laborijn, meer bestaanszekerheid bieden.
Mevrouw Oonk: Voldoende beantwoord. Van belang is dat de energie erin blijft.

Discussiepunt: Meer gebruik maken van de lokale mogelijkheden bij de Wet Inburgering. Informatiepunt/functie Sociaal Domein richting inwoners versterken.
Mevrouw Van Alstede: Discussie niet helemaal nieuw. Erkend dat het probleem er is. College denkt na over hoe ze dit het best vorm kunnen geven. Dit is een optie die ze mee kunnen nemen. Voor nu geen reden om het er nog een keer over te hebben.
De heer Holtman: Alle initiatieven die ertoe kunnen leiden dat burgers beter en meer informatie krijgen, kunnen ertoe doen. Wij kunnen ons aansluiten bij de woorden van voorgaande spreekster. Een inloophuis organiseren is een goed en sympathiek idee.
De heer Van der Graaff: Je moet zoiets aanbieden, laagdrempelig maken. Dat kan live maar misschien ook wel online. Live toegankelijkheid is een hele goede. Het anonimiseren ervan is misschien wel een hele goeie.
De heer Weevers: Fijn dat veel partijen het hiermee eens zijn. College is ermee bezig en wij hopen op een goed vervolg.

Discussiepunt: Door geïntegreerde aanpak werkzaamheden gemeente en Laborijn, meer bestaanszekerheid bieden. Meer gebruik maken van de lokale mogelijkheden bij de Wet Inburgering.

De heer Van der Graaff: In Laborijn gaat een hoop geld om. Waarom leggen we inburgering daar neer. Hebben we daar capaciteit voor of is dit de beste locatie om het daar te doen. Dit raakt aan het vraagstuk van integratie.
Mevrouw Van Alstede: Zij is bij Figulus en Laborijn geweest en gevraagd hoe zij dit zien. Zij vinden het logisch om dit bij Laborijn neer te leggen. Van belang is om dit lokaal heel sterk te houden en dat willen ze ook doen. Valkuil die men ziet is, dat Figulus bij uitstek een uitvoeringsorganisatie is met weinig formele protocollen en bij Laborijn ligt dat net iets anders. De gemeente is erg op de hand hoe Figulus dat doet en hierin participeert en in goede banen leidt en vorm geeft. Beide partijen zijn in aanloop naar deze wet heel tevreden over hoe dat gaat. Als zij er zelf vertrouwen in hebben, wie zijn wij dan om dit in discussie te trekken.
De heer Holtman: Inhoudelijke discussie moet bij de behandeling van de nota Inburgering. Wij kregen andere signalen dan de CDA-fractie. De wijze waar het wordt gealloceerd en de interactie is goed om onderdeel te laten zijn van de discussie bij de nota Inburgering.
De heer Van der Graaff: Blij met de toevoegingen.
Mevrouw Oonk: Wij hebben niet van dat soort signalen ontvangen. Wij hebben juist het idee dat we met Figulus en Laborijn in rustig vaarwater zitten. Het is fijn dat de dingen nu weer lopen. Onze angst is dat de boel weer opgeklopt wordt. We moeten wel kijken dat het niet automatisch moet zijn dat we altijd bij Laborijn terecht komen.
De heer Van der Graaff: Nu is de stilte teruggekeerd en zitten we bij Laborijn. Nu lijkt er een boom opgetuigd te worden en worden er weer ballen ingehangen waarvan we denken: “loopt dat weer zo”. Daar zit een punt van aandacht.
De heer Weevers: Het gaat er ons vooral om dat wij vanuit de inwoners denken. Dat de bestaanszekerheid - die onder druk staat - wordt aangepakt samen met Laborijn. Of het Laborijn moet zijn of de gemeente, daar moet die afstemming komen. Bestaanszekerheid en kansengelijkheid moet centraal staan en vandaar uit moeten we kijken wat de beste optie is.
Mevrouw Van Alstede: Denkt u dat dit nu niet het geval is?
De heer Weevers: Wij hebben de indruk dat er wetten zijn en volgens die wetten zijn bepaalde organisaties opgetuigd. We zien dat problematieken van mensen soms in verschillende zuilen valt. Het is logisch dat je dat steeds meer geïntegreerd gaat aanpakken. Daar zijn we mee bezig maar kan het nog veel sterker.
Mevrouw Van Alstede: Iedereen is bezig met ontschotten. Dat het nog niet optimaal is. Daar valt nog een hoop te winnen. Vinger aan de pols houden is prima. Maar ze zijn er wel degelijk hard mee aan het werk.
De heer Holtman: Zou het een idee zijn om beleidsvragen te stellen. Welke knelpunten en maatregelen zijn er? Aan welke knoppen moeten/kunnen wij draaien om het te verbeteren?
De heer Van der Graaff: Integratie van Laborijn en gemeente. Willen we de boom van Laborijn weer optuigen of gaan we een fundamentelere discussie aan. Willen wij voor lange termijn bij Laborijn horen? Of is Sociale Dienst Oost-Achterhoek logischer. Het gaat ons om de stilzwijgende weg waarop dingen weer richting Laborijn rollen en welke keuzes daarachter liggen.
Mevrouw Oonk: Misschien in de commissie Sociaal Domein nog eens bespreken en van gedachten wisselen. Niet tijdens deze begroting.

Discussiepunt: Taak gemeente bij energiearmoede via de bijzondere bijstand.
De heer Wijbrans: De acute hulp voor minder draagkrachtigen in de gemeente. Deze groep zit in woningen die achterlopen wat betreft isolatieprogramma. Energiecrisis kan hevig zijn deze winter, kans is er ook dat die kort is. Je moet op het juiste moment kunnen ingrijpen.
De Van der Graaff: Welke mogelijkheid hebben we als gemeente om hier wat in te doen. Er zijn afspraken met de energieleveranciers. Armoede gaat niet alleen over de Wet Bijzondere Bijstand. Maar het probleem is breder. Bv. werkenden die ermee te maken krijgen en in niet-geïsoleerde huizen wonen.
De heer Weevers: De betalingsbereidheid in de gemeente Aalten is groot. Voordat mensen een achterstand hebben bij een energiebedrijf dan is er vaak al behoorlijk wat aan de hand. Het zou goed zijn om van tevoren al in beeld te hebben waar de problemen zitten. Mensen moeten weten dat - als ze problemen hebben - ze bij de gemeente terecht kunnen. Structureel betekent het dat we iets moeten doen aan de kwaliteit van de woningen.
De heer Wijbrans: In Almere heb je al te maken met kinderen die zonder ontbijt op school komen. Die situatie moeten we hier voorkomen
Mevrouw Van Alstede: De Rijksoverheid gaat een stukje doen. Of dat afdoende is weten we niet. Of er dan problemen gaan komen, dat weten we niet. Hoe we dat kunnen voorkomen, dat weten we niet. Mensen die door de toeslagenaffaire getroffen zijn in de gemeente Aalten, kloppen aan bij de gemeente en er wordt gezocht naar een oplossing voor die mensen. Wij gaan ervan uit dat dit in dit geval op dezelfde manier wordt opgepakt. Wij denken dat het maatwerk moet zijn.

De heer Van der Graaff: Haakt aan bij het punt van de PP dat je je anoniem of schaamteloos kan melden op een moment dat je in de knel komt.
De heer Wijbrans: We willen graag een uitspraak van het college. “Op het moment dat het speelt dan zullen wij…”. Niet wachten tot de vlammen door het dak komen.
De heer Weevers: In het kader van de Transitievisie Warmte is er behoorlijk wat data verzameld over bv. de kwaliteit van de woningen maar ook over de sociale economische achtergrond van bewoners. Een proactieve houding is belangrijk.
De heer Holtman: Lastig is de duur van de energiecrisis. Wij pleiten voor een lokaal isolatieprogramma. Met een loket als mensen in de problemen zitten.
De heer Van der Graaff: Misschien kunnen we de koppen bij elkaar steken om te komen tot een motie.
Mevrouw Van Alstede: Op zich eens. We hebben twee dingen: het acute probleem en iets voor de lange termijn. Belangrijk dat we deze twee dingen wel uit elkaar houden.

Discussiepunt: Extra inspanning tegen eenzaamheid.
Beantwoording voldoende. Goed om te horen dat er aandacht aan wordt geschonken.

Discussiepunt: Licentie aanvraag AFM.
De heer Holtman: Is € 20.000 niet wat veel om structureel bij te plussen voor de komende jaren?
De heer Van der Graaff: Het gaat erom waar we naar toe gaan met de lokale omroep. Is dit een tussenstap naar iets groters en passen dit soort middelen daar dan bij?
De heer Wijbrans: € 20.000 lijkt ons niet te veel.
De heer Holtman: Je doet het met drie gemeenten. Dan heb je al een groter budget. Het zijn een aantal diensten die we willen professionaliseren. Vinden wij dit wenselijk/nodig?
De heer Wijbrans: Ja, dat vinden wij wenselijk.
De heer Jacobsen: Je maakt met 3 gemeenten een Streekomroep Oost-Achterhoek.
De heer Van der Graaff: Dit raakt een fundamentele discussie. Ga je investeren in een tijdelijke oplossing met dit soort gelden?
De heer Holtman: Ik heb het vermoeden dat die subsidie blijft bestaan. Daar moet je als gemeenteraad een antwoord op formuleren. Die discussie wordt gewoon gepareerd. Gaat u niet over, het is een college bevoegdheid. Dat lijkt ons de verkeerde route.
Meneer Van der Graaff: Er lijken nu keuzes gemaakt te worden die buiten onze bevoegdheid liggen. De procesmatige discussie is een terecht punt.
De heer Weevers: Volgens mij hebben wij die € 20.000 anderhalf jaar geleden al vastgesteld in de Voorjaarsnota. Het is een goed traject om die Streekomroep op te tuigen en daar is geld voor nodig.
Mevrouw Van Alstede: Voor de CDA-fractie is het nu wat het is en zijn we daar ook wel tevreden mee.

2. Programma 2 Sociaal Domein van de Programmabegroting 2022 v.w.b. de portefeuille van burgemeester Stapelkamp.	

Eerste termijn.
De heer Wijbrans: De achterban van de HMV-fractie is tevreden over de burgemeester en zijn programma.
De heer Holtman: We willen meegeven dat bij de volgende financiële stukken een directe koppeling met de Global Goals wordt gemaakt. Beleidsmatig willen wij hier actief aandacht voor vragen. Hij vraagt naar de stand van zaken t.a.v. de risico-inventarisatie van de VNOG.
De heer Van der Graaff: Sluit zich aan bij voorgaande spreker.
De heer Weevers: Global Goals willen wij ook graag geconcretiseerd zien.
De heer Hartemink: De VNOG lijkt financieel weer helemaal op koers. Wel zijn er zorgen over de bevelvoerderspost op de post Aalten en de wisseling van de vrijwilligers. Het probleem van de bevelvoerders blijft consequent opdoemen. Wij lezen te veel en te vaak dat het probleem over 6 maanden is opgelost. Moeten wij hier als deelnemer in de VNOG niet veel meer invloed en druk op uitoefenen? Dat er concreet naar oplossingen gewerkt gaat worden. Bekijk hoe de vrijwilligers langer aan de organisatie kan worden verbonden. Doe er iets mee. De afgelopen tijd moest de post Lichtenvoorde invallen voor de post Aalten. Dat wordt betreurd.
Het tweede punt is de ondermijning. Het is een goede zaak dat ondermijning meer aandacht krijgt. Ondermijning speelt ook hier in de Achterhoek. Aangegeven wordt dat t.a.v. het Bibob-beleid mogelijk extra capaciteit gewenst is. Dit wordt onderschreven maar brengt wel kosten met zich mee. Hij geeft in overweging om met budgetten te gaan schuiven. Wat hem betreft kan gestopt worden met het Ariadne-project en vervolgens kan meer aandacht worden geschonken aan het Bibob-beleid. De capaciteit voor

de inzet van het Ariadneproject kan worden gestopt en vervolgens kan de focus op een ander gebied wordt gericht.
De heer Jacobsen sluit zich aan bij de opmerkingen over de Global Goals.
De heer Smit zegt dat het de goede kant op gaat met de VNOG. Wel moet de vinger aan de pols worden gehouden ten aanzien van de bezetting van de brandweerposten. Vorige week is uitvoerig over ondermijning gesproken. Er is een goed beleidsplan opgesteld. Dit wordt verder uitgewerkt. Aalten vervult een voortrekkersrol in de regio m.b.t. de ondermijning. Preventieve aanpak is en blijft belangrijk.

Reactie college.
De burgemeester zegt dat het college in een raadsmededeling heeft aangegeven dat het college stapje voor stapje aan de slag gaat met Global Goals. Het college en de ambtelijke organisatie bekijken op welke wijze dit vorm gegeven kan worden. Het kost veel ambtelijke capaciteit om dit in te voeren. De Regio Achterhoek en de Provincie hebben hierover ook een verklaring ondertekend. Hij geeft in overweging om dit in de verkiezingsprogramma's op te nemen c.q. in het coalitieakkoord.
De heer Van de Graaff zegt dat wellicht in de begroting een verwijzing kan worden gemaakt naar deze Global Goals.
De burgemeester zegt dat een werkgroep bezig is om dit bekijken. Uitgangspunt is wel dat het werkbaar moet zijn. Ten aanzien van de VNOG merkt hij op dat er een goede wervingsactie is gedaan.
De heer Hartemink zegt dat er een goede wervingsactie is opgezet maar de nieuwe vrijwilligers kunnen nog niet worden ingezet. Eerst moeten zij een opleiding van twee jaar afronden. Vorige week is afscheid genomen van 6 vrijwilligers. Er is dus een probleem en dit blijft aandacht vergen.
De burgemeester zegt dat er een tandje is bijgezet. Deels heeft het vertrek te maken met het verdwijnen van de tweede tankautospuit en de leeftijd van de vertrekkende vrijwilligers. Momenteel hebben beide posten voldoende bezetting. Er zijn nu 3 bevelvoerders en twee in opleiding.
De heer Hartemink wijst erop dat volgend jaar twee bevelvoerders afscheid nemen. Het resultaat is dan nul. Hoe wordt voorkomen dat de post Aalten volgend jaar weer buitenwerking moet worden gesteld.
De burgemeester zegt dat bij de werving al wordt gekeken wie er eventueel geschikt is voor de opleiding van bevelvoerder. Er is wel sprake van versterking. De post Aalten heeft wel een vervelende periode achter de rug. Hij heeft er vertrouwen in dat het goed komt. De brandweer is een regionale organisatie. Het maakt dan niet uit wie de brand blus, als het maar geblust wordt. Het gaat op vele terreinen goed met de VNOG maar vrijwilligers werven is last.
Spreker deelt niet de mening over het Ariadne-project. Dat is niet opgezet als een ondermijningsproject. Gebleken is dat ondermijnende aspecten op bepaalde vakantieparken wel een rol spelen maar uitgangspunt van het Ariadneproject is de handhaving van het door de raad vastgestelde bestemmingsplan. Op één park is de gemeente momenteel echt aan het handhaven. Waarom zou de gemeente nu moeten stoppen met de handhaving als je weet dat bepaalde personen zich niet aan de regels houden. De gemeente heeft hele ruime termijnen gehanteerd. Stoppen met handhaving acht hij onwenselijk. Tot slot merkt spreker op dat de VNOG op dinsdag 24 november informatie aan de gemeenteraad verstrekt over o.a. de risico-inventarisatie.
De heer Hartemink wijst op de door de raad aangenomen motie over tijdelijke bewoning van recreatiewoningen/spoedzoekers. Het college heeft deze motie nog niet uitgewerkt. Landelijk wordt het gebrek aan tijdelijke woningen erkent. Politiek gezien is dit een belangrijk punt.

Discussiepunten.
- **Invloed uitoefen bij VNOG voor concrete oplossingen t.a.v. personeelsbezetting brandweer**
- **Stoppen met Ariadneproject en meer aandacht voor Bibob-beleid.**

Tweede termijn.
Discussiepunt: Invloed uitoefen bij VNOG voor concrete oplossingen t.a.v. personeelsbezetting brandweer.
De heer Smit vindt de continuïteit van de brandweer erg belangrijk. Ook voor de veiligheid van onze burgers. Het is een continue-proces. Hij geeft de portefeuillehouder mee dat de vinger aan de pols moet worden gehouden en dat voorkomen moet worden dat de brandweer van de gemeente Aalten in de toekomst weer buitenwerking moet worden gesteld.
De heer Holtman zegt dat het punt van de bevelvoerders specifieke aandacht vraagt. Wellicht is het goed om t.a.v. van dit probleem een speciaal project op te zetten.
De heer Wijbrans zegt dat het vertrek van vrijwilligers zorgen baart. Hij pleit ervoor dat de werving van vrijwilligers de komende 10 jaren een continue-proces wordt, zodat het verloop van de vrijwilligers gespreid wordt en een goed personeelsbeleid kan worden gemaakt.

De heer Hartemink wil een signaal richting VNOG maar ook richting het korps afgeven. Hij beraadt zich nog in welke vorm dat zou moeten gebeuren.

Discussiepunt: Stoppen met Ariadneproject en meer aandacht voor Bibob-beleid.
De heer Hartemink zegt dat Ariadneproject – zoals dat ook op de website staat – betrekking heeft op ondermijning. De gemeente heeft hier aandacht aanbesteed. Nu is het tijd om de volgende stap te maken en meer aandacht te schenken aan andere ondermijnende aspecten zoals bijvoorbeeld het Bibob-beleid. Zeker gezien de antwoorden van het college waarin wordt aangegeven dat er mogelijk budgetproblemen worden verwacht om het Bibob-beleid uit te voeren. Wellicht kan de capaciteit van het Ariadne-project worden ingezet voor de uitvoering van Bibob-aangelegenheden.
De heer Smit zegt dat naar zijn oordeel het Ariadne-project is opgezet om ondermijnende/ criminele activiteiten op vakantieparken op te sporen. Een bijvangst is de illegale bewoning geweest. Hij is hier een half jaar geleden ook al kritisch over geweest. Gezien de woningnood moet wel worden afgevraagd hoe de gemeente in de toekomst hiermee om moet gaan. Het gaat hem nu iets te ver om hiermee rigoureus te stoppen. Wel moet afgevraagd worden wat het doel is geweest en of dat doel is bereikt. Dan kan worden afgeschaald en nieuwe projecten worden opgestart. Wanneer de organisatie aangeeft dat er budget bij moet, dan is hij hier wel een voorstander van. Dan moet over de vorm nog wel gediscussieerd worden.
De heer Holtman is het eens met de extra aandacht voor het Bibob-beleid. Hij is het niet eens met het stoppen van het Ariadneproject. Het is een serieus probleem en nu stoppen met dit project geeft een verkeerd signaal af. De link met het woningtekort wil hij niet maken. Dan wordt de discussie vertroebeld. De CU vindt dat ingezet moet worden op het Bibob-beleid en het Ariadneproject.
De heer Smit zegt dat zijn fractie het Ariadneproject serieus neemt. Er zijn goede resultaten bereikt. Hij wijst erop dat landelijk wordt bekeken of bewoning op recreatieparken toch toegestaan kan worden. Dit moet dan ook lokaal worden besproken.
De heer Holtman zegt dat het Ariadneproject breder is dan alleen criminele/ ondermijnende activiteiten aan te pakken. Een onderdeel is het aanpakken van illegale bewoning.
De heer Hartemink zegt dat het project betrekking heeft op vakantieparken. Aalten heeft twee vakantieparken. De website geeft aan dat verwaarloosde vakantieparken kwetsbaar zijn voor criminaliteit en ondermijning. De nadruk van het project in Aalten is gelegd op illegale bewoning.
De heer Holtman zegt dat op bepaalde parken dingen gebeuren die het daglicht niet kunnen verdragen. Dat willen we niet. Wij zijn goed op weg. De CU vindt niet dat nu gestopt moet worden met dit project.
De heer Hartemink zegt dat er resultaten zijn bereikt en vindt dat de focus nu verlegd kan worden naar Bibob en andere ondermijnende activiteiten zoals bijvoorbeeld in het buitengebied en ten aanzien van vastgoedtransacties.
De heer Weevers vindt dat dit niet de juiste plek is om hierover te discussiëren. Er komt een afzonderlijke notitie over Bibob. Laten we dat afwachten. Als er veel vragen zijn over nut en noodzaak van het Ariadne-project dan kan de raad ook vragen om een evaluatienota op te stellen. Het gaat nu te ver om deze discussie te voeren.

Conclusie. **De voorzitter concludeert dat er geen toezegging is gedaan.**
Dit voorstel gaat als bespreekstuk naar de raadsvergadering van 2 november 2021.

Aldus vastgesteld door de gemeenteraad van Aalten in de openbare vergadering van 2 november 2021.

M.A.J.B. Fiering
raadsgriffier

mr. A.B. Stapelkamp
voorzitter